

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Norembergensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Norembergæ, 1523

VD16 K 320

55 De Archipresbiterorvm Officialibus, & alijs iudicibus ecclesiasticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

ipſi immāni vendunt preſio, quodquidem illi perſoluere co-
guntur, qui (ita iubente Pontifice) opera talium indigēt offi-
cialium, ſeu ſcriptorū. Hinc euenit, vt natio Germanica, pre-
pue vero Epifcopi, quoties Pallium redimunt, aut confirma-
tionem a Romano petunt Pontifice, ac multi alij oppido ag-
grauentur, ac longe plus q̄ elapsis annis, pecunias suas di-
lapidare compellantur. Hinc facile coniçere licet, quo Romā,
quantiq̄ laquei pro emungendis nūmis tendantur. Quas
propter talia officia merito deleri debent.

DE ARCHIPRESBITERORVM OFFICIALI-
bus, & alij iudicibus ecclesiasticis.

Archipresbyterorum quoq̄ officiales, vt plurimum, ſunt 55
indocti, inhabiles, insuper & ſcurrilibus moribus, nihil pen-
ſi habentes, nihil auentes, q̄ pecuniam. Et q̄ notorie in publi-
eis degant peccatis ac facinoribus, quotidiano diſcitur uſu,
per quod laici, quos ob admissa, debito modo corripere, ac
in pietate Christiana eruditiores & meliores reddere debe-
bant, nedum ad meliorem frugē non perducuntur, ſed offendiculis
onerantur potius. Ad hæc per leues ac viles has offi-
cialium personas, in quorum conſcientijs, nulla Christianæ
pietatis viget ratio, ſed tantum ſceleratus habendi amor, lai-
ci misere ad viuum uſq; in bonis ſuis ſpoliantur, ac depræ-
dantur. Id quod Archiepi & epifcopi, ſi quidem re vera quod
diſcūtur, eſſent, hoc eſt Christi pastores, dubio procul, diutius
non tolerarent, oueſq; Christi talibus offendiculosis pastoris-
bus curandas, minime cōmendant, paſcedasue cōmittere.

Q̄ INIQUE LAICI AD VETITVM TRA-
hantur ecclesiasticorum tribunal.

Fere & hoc quoq̄ accidit, vt laici ad ecclesiasticorum, li-
cet per inique, trahantur iudicium. Nam etiamsi actor ſit ec-
clieſiaſticus, qui laicum reum iudicio conuenire intendit, atta-
men nihilo magis ordinariæ iurisdictioni reorum deferunt,
quin paſſim ecclesiastici tales reos laicos, ſi quascunq; etiam

E n.